

Sikkerhedsdatablad
LFS Mancozeb DG

Udarbejdet d. 10.2.2010

Revideret d. 29.11.2010

1. Navnet på produktet og virksomheden**PR-nummer:** 318-128
Produkttype: SvampemiddelLeverandør:
LFS – Kemi ApS
Tarp Byvej 81-83
6715 Esbjerg N
Tlf.: +45 76 12 33 70
Fax: +45 75 16 81 38**2. Sammensætning / stoffernes klassificering**

			<u>CAS</u>	<u>EF nummer</u>
Mancozeb	75 %	Xi; R37, R43, N;R50/53	008018-01-7	235-654-8
Hexamethylenetetramine	<1 %	F,Xn; R11- 42/43	000100-97-0	202-905-8
Inerte bestanddele	Balance			
Kompositions kode	GF-1541			

3. Fareindikation**Sikkerhedsforanstaltninger for mennesker og for miljøet**

Mulighed for skade på barnet under graviditeten.

Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Irriterer åndedrætsorganerne.

Meget giftig for organismer, der lever i vand.

Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

4. Førstehjælp**Indånding:**

Flyt patienten ud i frisk luft. Opsøg lægehjælp hvis irritation udvikles.

Hud:

Vask omgående huden med store mængder vand. Opsøg lægehjælp hvis irritation udvikles.

Øjne:

Skyl øjnene grundigt med vand i flere minutter. Fjern evt. kontaktlinser efter 1-2 minutter og fortsæt skylningen i flere minutter.

Indtagelse:

Fremkald ikke opkastning. Hvis patienten er ved bevidsthed, skylles munden med vand og gives rigeligt vand at drikke. Opsøg læge. Bestemmelse om fremkaldelse af opkastning tages af lægen.

Ved forgiftningstilfælde:

LFS-Kemi ApS, Tarp Byvej 81-83, DK 6715 Esbjerg N. Tlf.: +45 76 12 33 70 * Fax: +45 75 16 81 38

Alarm 112. Ellers kontakt læge. Yderligere oplysninger ved henvendelse til Giftlinjen (Bispebjerg Hospital), tlf. 82 12 12 12.

Oplysninger til læge

Støttebehandling. Behandling baseres på lægens skøn i tilslutning med den enkelte patients symptomer.

5. Forholdsregler ved brand

Brandslukningsmidler

Kulsyre. Tørt kemisk pulver. Skum. Vandtåge eller vandstøv.

Farlige forbrændingsprodukter

Under brand kan røgen indeholde det originale materiale udover forbrændingsprodukter af varierende kompositioner der kan være giftige og/eller irriterende.

Nedbrydningsprodukter inkluderer: Hydrogensulfid. Carbondisulfid. Nitrogenoxider. Svovliliter. Carbonoxider.

Personlige værnemidler

Bær beskyttelsesdragt og brug trykflaskeapparat.

Supplerende information

Undgå ophobning af støv. Støvlag kan antænde ved spontan forbrænding eller anden antændelseskilde. Støv kan udgøre en eksplosionsfare ved blanding med luft. Hold beholdere afkølede ved at oversprøjte dem med vand. Inddæm afstrømning for at undgå udløb til vand- eller kloaksystemer. Undgå indånding af røg. Stå i vindsiden af ethvert udløb.

6. Forholdsregler ved spild

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer

Bær passende sikkerhedsdragt og øjen-/ansigtsbeskyttelse (se sektion 8). Fjern omgående tilsmudsede klæder og vask huden med sæbe og vand. Vask tøjet før genbrug eller bortskaf i henhold til lokale bestemmelser.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Må ikke skylles ud i kloaker eller nogen form for vandveje. Informer de kommunale vandmyndigheder hvis spild er udledt i vandveje eller kloaksystemer.

Metoder til oprydning

Spild oprenses omgående. Udvis forsigtighed for at undgå støvdannelser i luften. Indsaml al affaldsmateriale og placer det i lukbare, mærkede beholdere. Ved store udslip, inddæmmes området og producenten konsulteres. I tilfælde af at yderligere informationer kræves, ring venligst telefonnummeret til brug ved nødstilfælde.

7. Håndtering og opbevaring

Håndtering:

Udvis god personlig hygiejne. Undgå indtagelse og opbevaring af fødevarer i arbejdsområdet. Korrekt ventilation anbefales for at regulere støvdannelser. Overførselsudstyr bør forbindes til jord og fastgøres for at undgå statisk udledning og gnistsikkert udstyr bør anvendes. Vask hænder og eksponeret hud før der spises, drikkes eller ryges og efter endt arbejde.

Opbevaring:

Produktet bør opbevares i henhold til danske lovgivninger og bestemmelser. Opbevares på et køligt, tørt, godt ventileret sted i den originale emballage. Neutraliser med base, såsom natriumhydrogencarbonat. Undgå at produktet bliver vådt eller overopvarmet under opbevaring; mulighed for nedbrydning, nedsat aktivitet eller brand. Må ikke opbevares i nærheden af fødevarer, drikkevarer, foderstoffer, medicin, kosmetik eller gødningsstoffer. Opbevares utilgængeligt for børn.

8. Eksponeringskontrol / personlige værnemidler

Retningslinjer vedrørende eksponering

Den anbefalede arbejdshygiejniske grænseværdi er 1.0 mg/m³.

Maskinteknisk kontrol

Sørg for almen ventilation og/eller punktudsugning for at regulere niveauet i luften til under grænseværdien.

Åndedrætsværn

Ved de fleste forhold skulle åndedrætsværn ikke være nødvendigt. Dog når grænseværdien overskrides og/eller ubehag opstår, brug godkendt åndedrætsværn med filter. Ved ulykker bruges godkendt trykflaskeapparat med overtryk.

Hånd/hudværn

Ved kortvarig kontakt skulle andre forholdsregler end heldækkende tøj og kemikaliebestandige handsker ikke være nødvendigt. Bær kemikaliebestandige handsker klassificeret under standard EN 374:

Beskyttelseshandsker mod kemikalier og mikroorganismer. Eksempler på foretrukne handskematerialer inkluderer: Nitril. Polyvinylchlorid ("PVC" eller "vinyl"). Neopren.

Ved langvarig eller gentagen kontakt anbefales handsker af beskyttelsesklasse 5 eller højere (gennembrudstid mere end 240 minutter i henhold til EN 374). Ved risiko for kun kortvarig kontakt anbefales handsker af beskyttelsesklasse 3 eller højere (gennembrudstid mere end 60 minutter i henhold til EN 374).

BEMÆRK: Valg af handsketype til en bestemt anvendelse og varighed for anvendelse på en arbejdsplads, skal også tage hensyn til alle faktorer på arbejdspladsen såsom, men ikke begrænset til: Håndtering af andre kemikalier, fysiske krav (skæring/punkterings beskyttelse, varmebeskyttelse), såvel som instruktioner/specifikationer fra handskeleverandøren.

Når langvarig eller hyppigt gentagen kontakt kan forekomme, anvendes beskyttelsestøj uigennemtrængeligt for dette materiale. I ulykkestilfælde: Brug beskyttelsestøj uigennemtrængeligt for dette materiale. Valg af specielt udstyr er afhængigt af arbejdets art.

Øjen-/ansigtsværn

Sikkerhedsbriller skulle være tilstrækkelige ved de fleste arbejdsopgaver; dog i støvholdig luft, bær tætsluttende beskyttelsesbriller.

Beskyttelsesmidler ved anvendelse:

Ifølge Arbejdstilsynets regler er følgende gældende for Danmark: VED OPBLANDNING: Anvend åndedrætsværn med helmaske og filtertype A2P3, beskyttelsesdragt uden hætte, handsker og støvler. VED UDSPRØJTING: Med spredébom mindre end 1 meter over jordoverfladen monteret på traktor eller lign., samt ved arbejde udenfor førerhus anvendes åndedrætsværn med halvmaske og filtertype A2P3, beskyttelsesdragt med hætte, handsker og støvler. Under ophold i lukket førerhus (ventilationsanlæg skal være slukket) skal der ikke anvendes beskyttelsesdragt, handsker og støvler. Ved andre udbringningsmetoder henvises til vejledning om personlige værnemidler fra Jordbrugets Arbejdsmiljøudvalg.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Udseende: mikrogranulater
Farve: gul til brun
Lugt: svovl

Rumvægt: 0,60-0,70 kg/L

Smeltepunkt/værdimængde: ikke anvendelig (nedbrydes)

Nedbrydningstemp.: 192-204 °C

Damptryk:	ubetydelig
Flammepunkt:	Ikke relevant
Antændelighed:	Ikke letantændelig (ifølge A10-test) Afgiver ingen antændelig gas ved kontakt med vand (ifølge A12-test).
Selvantændelsestemp.:	149 °C (ifølge A16-test)

10. Stabilitet og reaktivitet

Kemisk stabilitet

Er stabilt under normale opbevaringsforhold.

Forhold der skal undgås

Undgå fugt. Overdreven varme. Åben ild.

Materialer der skal undgås

Oxiderende stoffer. Syrer.

Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen under normale brugs- og opbevaringsforhold. Termiske nedbrydningsprodukter inkluderer:
Hydrogensulfid.
Carbondisulfid.

11. Toksikologiske oplysninger

Vurderinger er for det meste eller fuldstændigt baseret på data for lignende materiale(r).

Indtagelse: Oral LD50 (rotte) > 5000mg/kg

Hudkontakt: Dermal LD50 (rotte) > 2000 mg/kg

Indånding: LC50/Indånding/4 timer/rotte > > 4,8 mg/l

Lokale virkninger:

Hudkontakt: Ikke irriterende (kanin)

Øjenkontakt: Ikke irriterende (kanin)

Sensibilisering

Hudkontakt: Fører til dermal overfølsomhed. Langvarig eller gentagen kontakt med huden kan medføre allergiske reaktioner.

Supplerende information

Ikke kræftfremkaldende. Ikke mutagent. Ikke reproduktionstoksisk.

12. Miljøoplysninger

Vurderinger er for det meste eller fuldstændigt baseret på data for den aktive bestanddel.

Persistens og Nedbrydelighed

Halveringstiden i jord er afhængig af jordtype og -forhold og er ca. 6-15 dage.

Toksicitet i vand

Materialet er giftigt for fisk på akut basis (1mg/L<LC50<10mg/L).

Materialet er giftigt for vandlevende hvirvelløse dyr på akut basis (1mg/L<EC50<10mg/L).

Materialet er meget giftigt for alger (IC50 <1.0 mg/l).

Fugle toksicitet

Materialet er praktisk taget ugiftigt for fugle på akut basis (LD50 >2000 mg/kg).

13. Bortskaffelse

Meget giftig for organismer, der lever i vand. Foruren ikke damme, vandveje eller grøfter med kemikalier eller brugt emballage. Rester skal afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald. Tomme beholdere kan bortskaffes med dagrenovationen.

14. Transport oplysninger**Bil & bane**

Korrekt forsendelsesbetegnelse: Miljøfarligt fast stof n.o.s. (Mancozeb 75 %)

Bil / Bane ADR/RID:	9	Mærkning:	9
Classification Code:	M7		
Pakg.gruppe:	III		
Kemler kode:	90	UN nummer:	3077
Trsp. sikkerhedskort CEFIC:	90GM7-III		

Skib

Korrekt forsendelsesbetegnelse: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID,N.O.S. (Mancozeb 75 %)

Skib - IMO/IMDG klasse:	9	Mærkning:	9
Pakg.gruppe:	III		
Marine Pollutant:	Y (Y/N)	UN Nr.:	3077

Fly

Korrekt forsendelsesbetegnelse: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID,N.O.S. (Mancozeb)

Fly-ICAO/IATA klasse:	9	UN Nr:	3077	Mærkning: 9
Pakg.gruppe:	III	Pakg. instr. passagerer:	911	
		Pakg. instr. frag:	911	

Bemærkninger: Prøveforsendelse ikke tilladt som postforsendelse.

15. Oplysninger om regulering

Mærkning og klassificering i henhold til Miljøstyrelsens godkendelsestekst.

Faresymbol:

Xi - Sundhedsskadelig

N - Miljøfarlig

R-sætninger:

- R37 Irriterer åndedrætsorganerne.
 R43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
 R50/53 Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
 R63 Mulighed for skade på barnet under graviditeten.

S-sætninger:

- S8 Emballagen skal opbevares tørt).
 S13 Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.
 S15 Må ikke udsættes for varme.
 S35 Materialet og dets beholder skal bortskaffes på en sikker måde.
 S23 Undgå indånding af støv og aerosoltåger.
 S2 Opbevares utilgængeligt for børn.
 S37 Brug egnede beskyttelseshandsker under arbejdet.
 S36 Brug særligt arbejdstøj.
 S38 Kommer stoffet på huden vaskes straks med store mængder vand.

Bemærkninger:

For at nedsætte risikoen for mennesker og miljø skal brugsanvisningen følges nøje. Svampemiddel nr. 64-60. Må kun anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler og blomsterløg. Må ikke anvendes mod andre skadevoldere og ikke i højere doseringer end de i brugsanvisningen nævnte. Kartofler må ikke behandles senere end 7 dage før høst. Må ikke udbringes nærmere end 20 meter til vandmiljøet (vandløb, søer m.v.). Undgå at forurene vandmiljøet med produktet eller med beholdere, der har indeholdt produktet. Rens ikke sprøjteudstyr nær overfladevand. Undgå forurening via dræn fra gårdspladser og veje. Vask huden efter arbejde. Vask alle personlige værnemidler efter brug.

Anvendelsesbestemmelser:

Unge under 18 år må, i henhold til Arbejdsministeriets bekendtgørelse, ikke arbejde med eller på anden måde udsættes for dette produkt.

Uddannelseskra v i henhold til Miljøministeriets Bek. nr. 360 af 24. Maj 1993 om undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler. Arbejdstilsynets regler om arbejdets udførelse skal følges ved udbringningen, jf. leverandørbrugsanvisningen samt evt. informationsmateriale fra Arbejdstilsynet om bekæmpelsesmidler.

16. Øvrig information**R-sætninger i afsnit 3**

- R11 Meget brandfarlig.
 R37 Irriterer åndedrætsorganerne.
 R42/43 Kan give overfølsomhed ved indånding og ved kontakt med huden.
 R50/53 Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

De heri givne oplysninger er baseret på tilgængelig viden på udfærdigelsestidspunktet. Det påhviler forbrugeren at foretage de nødvendige forholdsregler for at efterleve gældende love og regler ved anvendelsen af produktet.